

«ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΒΑΙΝΩΝ»**Ιστορικά στοιχεία**

(Το όνομα του Δήμου στενά συνδεδεμένο με τη νεότερη ιστορία και λαογραφία, προήλθε από την κωμόπολη Βέρβαινα.

1. ΕΜΒΛΗΜΑ (Σφραχίδα)

Η αρχική σφραχίδα του Δήμου ήταν κυκλική, χωρίς έμβλημα. Το δημοτικό συμβούλιο πρότεινε ως έμβλημα «...τη Δήμητρα, διότι ο δήμος είναι το πλείστον γεωργικός..(1)».

Ο αρχαιολόγος Π. Ευστρατιάδης απέρριψε την εισήγηση του δημοτικού συμβουλίου και πρότεινε

(2) να τεθεί το εικονιζόμενο έμβλημα που καθορίσθηκε με το Β.Δ. της 16ης Μαΐου 1871 {ΦΕΚ

43/6ελ. 303} "... (ίνα) η σφραχίς του δήμου Βερβαίνων φέρη ως έμβλημα εν τω μέσω μεν "τρεις πύργους" γύρωθεν δε τας λέξεις «δήμος Βερβαίνων...»

Το έμβλημα προήλθε από το ιστορικό γεγονός που αναφέρεται στην ιστορία του Τρικούπη (3).

2. ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ -ΣΥΣΤΑΣΗ -ΕΞΕΛΙΞΗ

Ο δήμος Βερβαίνων σχηματίσθηκε με το Β.Δ, της 9ης (21)

Νοεμβρίου 1834 (ΦΕΚ 16/1835) "Περί του σχηματισμού των δήμων τον νομού Αρκαδίας, ως δήμος της επαρχίας Κυνουρίας".

Κατατάχθηκε στη Γ τάξη με πληθυσμό 1577 κατοίκους και έδρα τα Βέρβαινα. Ο δημότης ονομάσθηκε Βερβαινεύς.

Αρχική σύσταση :

Βέρβαινα (1211), Μαυρίκι (192), Κούτροφα (47). Πηγαδάκια (127).

Μεταγενέστερες προσαρτήσεις:

Ξεροπήγαδον, Βερβαινιώτικα καλύβια.

Με το Β.Δ. της 27ης Νοεμβρίου (9 Δεκεμβρίου) 1840 (ΦΕΚ

5/1841) "περί συγχωνεύσεως των δήμων της Επαρχίας Κυνουρίας", καταργήθηκε ο δήμος Βερβαίνων και η περιφέρεια του προσαρτήθηκε στο δήμο Δολιανών. Ο δήμος Βερβαίνων ανασηματίστηκε με το Β. Δ. της 4ης Νοεμβρίου 1844 (ΦΕΚ 34) "περί σχηματισμού εκ νέου των δήμων Βερβαίνων και Δολιανών". Σύμφωνα με το Β.Δ. ο ανασηματισμός έγινε διότι "... η κατά το από 27 Νοεμβρίου (9 Δεκεμβρίου) 1840 Ημέτερον Διάταγμα γενομένη συγχώνευσης των δήμων Δολιανών και Βερβαίνων δεν επέφερε το αποτέλεσμα το οποίο προέθετο..."

Ο Δήμος Βερβαίνων ανέκτησε την αρχική του σύσταση και κατατάχθηκε πάλι στη Γ τάξη με πληθυσμό 1498 κατοίκους και έδρα θερινή μεν τα Βέρβαινα, χειμερινή δε το Βερβαϊνώτικα καλύβια.

Με το ΒΑ της 12ης Απριλίου 1850 (ΦΕΚ 14), ο δήμος κατατάχθηκε στη Β' τάξη με πληθυσμό 2025 κατοίκους.

Με το Β.Δ. της 6ης Σεπτεμβρίου 1879 (ΦΕΚ 65) κατατάχθηκε στην Γ τάξη, με πληθυσμό 1477 κατοίκους, ενώ με το Β.Δ. της 11ης Οκτωβρίου 1897 (ΦΕΚ 147) κατατάχθηκε ο δήμος πάλι στη Β' τάξη, με πληθυσμό 2085 κατοίκους.

3. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Ετος	πληθυσμός	Ετος	πληθυσμός
1848	2025	1856	2224
1849	3054	1861	645
1850	2073	1870	1540
1851	2069	1879	1477
1852	3086	1889	1218
1853	2106	1896	2085
1854	2117	1907	1986
1855	2128		

1. Αρ. Ετ. αρχ. Π.Ε. αριθ. πρωτ. 160/2 Σεπτεμβρίου 1869.
2. Αρ. Ετ. αρχ. Π.Ε. αριθ. πρωτ. ; αρχαιοτήτων 918.
3. Τρικούπη Σπυρίδωνος "Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασεως" τ. Α' βελ. 207. Αναφέρεται ότι με τις οδηγίες του επισκόπου

Βρεσθένης Θεοδωρήτου. συγκεντρώθηκαν 1500 ένοπλοι, Μιστριώτες, Αγιοπετρίτες, Τριπολιτσιώτες και Μανιάτες στα Βέρβενια. οπού προκειμένου να οχυρωθούν, έκτισαν τέσσερις πύργους. Στη σ. 224, αναφέρει ότι εκδιωκόμενοι οι Τούρκοι εγκατέλειψαν τρεις σημαίες.

4. Λόγω της ελλείψεως στοιχείων που παρουσιάζει το δημοσιευμένο στην Ε.Κ.Β.Δ. (ΦΕΚ 16/1835) τα επί μέρους στοιχεία του δήμου προέρχονται από το σχέδιο διατάγματος (ΓΑΚ Οθ, αρχ. Υπ. Εβ. Φ.115), το οποίο είναι γραμμένο στη Γαλλική.

Σημειώσεις, σχόλια, υποθέσεις

1. Τα προαναφερθέντα πληροφοριακά στοιχεία, περί του πρώην "Δήμου Βερβαίνων", είναι δυνατόν να ελεγχθούν για την ορθότητα τους, από τους παρατιθέμενους αριθμούς των ΦΕΚ.

Διατηρήθηκε επακριβώς η ορθογραφία της πληροφοριακής πηγής με τον δυσανάγνωστο τίτλο της προέλευσής της.

2. Οι πληροφορίες αφιερώνονται με αγάπη στους Βερβενιώτες ιστοριοδίφες, με σκοπό (αν δεν τις έχουν) να τις χρησιμοποιήσουν για την πληρέστερη παρουσίαση της ιστορίας των Βερβένων.

Στη διάθεση τους παρέχουμε και την ιστορία των Βερβένων του αειμνήστου Θάνου Βαχενά.

Σκοπός μας είναι να εκδοθεί, η τεράστια κι ενδιαφέρουσα ιστορία του χωριού μας!*

3. Οι πληροφορίες καλύπτουν, όπως φαίνεται, τη χρονική περίοδο από το 1834 μέχρι το 1897 τότε που άρχισε η μεγάλη μετανάστευση των Βερβενιωτών για την Αμερική, που άλλαξε τη ζωή τους και τη ζωή του χωριού μας.

Γ. Αν. Τακλής
(Συν/χος Εκπαιδευτικός)

*(Σημείωση από Vervena.Net: Τα Vervena.Net κατά την κρίση τους και με αίσθημα ευθύνης απέναντι στον αρθογράφο και σε όλους τους Βερβενιώτες, έχουν επέμβει στο αρχικό κείμενο στο σημείο αυτό με περικυπητή φράσεων. Το αρχικό κείμενο μπορεί να αναζητηθεί στα αρχεία του αρθογράφου. Περαιτέρω σε αρθρο μας στις "Συχνές Ερωτήσεις").